

Cumhuriyet Dönemi İstanbul Basınında Turizm İstanbul Belediye Mecmuasında Turizm Haberleri (1924-1942)

Republic Era Tourism in Istanbul Press -Tourism News in Istanbul Municipality Magazine (1924-1942)-

Murat HANILÇE*- Emine ÇELİKKUT**

*Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü
Taşlıçiftlik Yerleşkesi 60250-Merkez/Tokat.
E-posta: murat.hanilce@gop.edu.tr
ORCID: 0000-0003-0587-9336

**Araç. Gör., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü
Taşlıçiftlik Yerleşkesi 60250-Merkez/Tokat.
E-posta: emine.celikkut@gop.edu.tr
ORCID: 0000-0002-1187-0197

MAKALE BİLGİLERİ

Makale işlem bilgileri:

Gönderilme tarihi: 8 Haziran 2023

Birinci düzeltme: 23 Haziran 2023

İkinci Düzeltme: 6 Temmuz 2023

Kabul: 21 Temmuz 2023

Anahtar sözcükler: İstanbul, Belediye,
Mecmua, Şehircilik, Turizm, Seyyah.

ARTICLE INFO

Article history:

Submitted: 8 June 2023

Resubmitted: 23 June 2023

Resubmitted: 6 July 2023

Accepted: 21 July 2023

Key words: Istanbul, Municipality,
Magazine, Urbanism, Tourism,
Traveler.

ÖZ

Türk basını Tanzimat Fermanı ile hız kazanan Türk modernleşme sürecinde önemli mesafe kaydetmiştir. Bu süreçte çeşitli resmî kurumlar çıkardıkları mecmualarla basındaki gelişmeye katkı sunmuşlardır. Cumhuriyetin ilan edildiği yılın hemen ertesinde, 1924 yılında yayımlanmaya başlayan ve 1942 yılında basımı sonlandırılan İstanbul Şehremaneti Mecmuası yahut diğer ismi ile Türkiye Cumhuriyeti İstanbul Belediye Mecmuası bu mecmualardan biridir. Mecmua Türkiye'nin ilk belediyeçilik dergisi olması, döneminin İstanbul'u ve önemli Avrupa şehirleri ile alakalı ayrıntılı bilgileri sayfalarında muhafaza etmesinden dolayı zengin bir tarihi hazinedir. Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş Batı'yı örnek alarak şehircilik ve belediyeçilik üzerine gerçekleştirdiği çalışmalar arasında turizm meselesi de bulunmaktadır. Bu konuda mecmuada; Türkiye'de ve İstanbul'da turizmin geliştirilmesi için gerçekleştirilen bazı faaliyetler, konaklama, ulaşım, eğlence gibi pek çok konuda bilgi verilmiştir. Bu çalışmada mecmuanın tamamı taranmış; mecmuanın turizm konulu tüm içeriği tespit edilmiştir. Elde edilen verilerle Cumhuriyetin ilk yıllarındaki modernleşme-yenileşme sürecinde turizme verilen önem İstanbul özelinde tanıtılmaya çalışılmıştır.

ABSTRACT

The Turkish press has made significant progress during the Turkish modernization process, which gained momentum with the Tanzimat Edict. During this process, various official institutions have contributed to the development of the press by publishing magazines. The Istanbul Municipality Magazine (Istanbul Şehremaneti Mecmuası) or alternatively known as the The Istanbul Municipality Magazine of the Republic of Turkey (Türkiye Cumhuriyeti İstanbul Belediye Mecmuası) is one of the magazines that began publication in 1924, immediately following the declaration of the Republic, and ended its printing in 1942. This magazine is a valuable historical treasure as it is Turkey's first municipal magazine and preserves detailed information about Istanbul and significant European cities of its time within its pages. Among the endeavors of the Republic of Turkey, which took contemporary Western examples in urban planning and municipal affairs, tourism is also included. Regarding this matter, the magazine provides information about various activities carried out to develop tourism in Turkey and Istanbul, including accommodation, transportation, entertainment, and many other aspects. In this study, the entire magazine has been scanned, and all the content related to tourism has been identified. The importance given to tourism during the modernization and renewal process in the early years of the Republic has been attempted to be promoted specifically in Istanbul through the data obtained.

GİRİŞ

İstanbul Şehremaneti Mecmuası Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk belediye dergisidir. Bu sebeple Türk basın tarihinde ayrı bir yere sahiptir. Mecmua, Eylül 1924'te Operatör Dok-

tor Emin Erkul'un şehremaneti sırasında İstanbul Şehremaneti Müdevvenat ve İhsaniyat Müdürlüğü'nün teminatında, Osman Nuri Ergin ve Ahmet Şefik Atabey'in gayretleriyle yayım hayatına başlamıştır. Eylül 1924 ile Mart 1942 ara-

sında basılan mecmua toplam 199 sayıdan oluşmaktadır (Toprak 1994).

İstanbul'un fethedilmesinin ardından günde gelen ve Osmanlı saray teşkilatında görevli emirlerden birisi olan Şehremini, saraya ve kamuya ait düzen ve onarım işleriyle ilgilenen görevlinin ismidir. Tanzimat Fermanı'nın getirmiş olduğu yeniliklerin ardından 1855 yılında Şehremaneti kurulmuş ve başkanlığına kamunun düzeninden sorumlu Şehremini getirilmiştir (Akyıldız 2010).

Mecmuanın 1924 ile 1928 yılları arasındaki ilk beş senesine ait 51 sayısı eski harflerle basılmıştır. Mecmuanın eski harflerle basıldığı son sayıya kadar yayımlanma düzeni yılda 12 sayı -12 sayı -12 sayı -12 sayı ve son olarak -3 sayı şeklindedir. 1 Kasım 1928'de Yeni Türk harflerinin kabul edilmesinden sonra Mecmuanın devam eden sayıları yeni harflerle basılmıştır. 1930'dan itibaren *Türkiye Cumhuriyeti İstanbul Belediye Mecmuası* adını alan dergi, İstanbul Belediyesi'nin kendi matbaasında – İstanbul Şehremaneti Matbaası-basılmıştır. Mecmua aylık bir düzenle yayınlanmak istense de bu her zaman mümkün olmamıştır. İki ya da üç aylık periyodlarla çıkarıldığı da görülmüştür.

İstanbul'da vilayet teşkilatı ilk kez 1909 yılında kurulmuştur. Fakat hükümet merkezinin Ankara olmasına kadar İstanbul'daki vilayet otoritesi net bir şekilde hissedilmemiştir. Ankara'nın hükümet merkezi olmasıyla birlikte İstanbul 10'u belediye sınırları içerisinde beşi belediye sınırları dışında olmak üzere 15 kazası olan şehir ve kaza merkezi olarak ayrı ayrı idare edilmiştir. 1930 yılından sonra çıkarılan kanun ile 10 şubesi olan tek bir belediye olarak kabul edilmiş ve Şehreminliği ile Şehremaneti isimleri birleştirilmiştir. Emanet ve emninliğin birleştirilmesiyle beraber 1924 yılında çıkarılmaya başlanan mecmuanın ismi de değiştirilmiştir. (*Türkiye Cumhuriyeti İstanbul Belediye Mecmuası-İBM, Mart, Nisan, Mayıs 1934, s. 365-371*).

Mecmuanın kapağının üst bölümünde kalın puntuyla serlevhası (adı) yer almaktadır. Mecmuanın yayımlandığı matbaa kimi zaman kapta kimi zaman ise hemen ardındaki başlangıç sayfasında verilmiştir. Serlevhanın bulunduğu kısmın altındaki altı ve üstü çizili satırın en sonunda mecmuanın yayın yılı (kaçıncı sene), orta

bölümünde ait olduğu ay ve yıl, en sağında mecmuanın sayısı (numarası) belirtilmiştir (*İBM, Kanunisanı 1931, s. 172*.) Kapağın geri kalan kısmında ise mecmuanın içindekiler sıralanmıştır (*İBM, Eylül 1340/1924, s. 1*).

Mecmuanın 1-51. sayıları "nüshası 5 kuruş senelik aboneliği 50 kuruş" (*İBM, Eylül 1340/1924, s. 1*) üzerinden satışa sunulmuştur. Yeni Türk harflerinin kabulüyle birlikte mecmuanın son sayfasında yer alan tablonun içerisindeki bilgilerden, ücretinin değiştiği anlaşılmaktadır. Buna göre mecmuanın yeni sayılarında yer alan tabloda yeni ücret "*İstanbul Belediye Mecmuası, sayısı [10] senelik abonesi [100] kuruştur. Perakende istenen nüshaların her biri için ayrıca bir ve abonelerden [10] kuruş posta ücreti alınır.*" şeklinde ifade edilmiştir (*İBM, Ağustos 1932, s. 531*). Mecmuanın son sayfasında mecmuayı basan matbaanın diğer yayınlarının isim ve ücretlerine yer verilmiştir. Bununla birlikte, son sayfanın boş bırakıldığı ya da bir haberle doldurulduğu da olmuştur.

Mecmuanın eski harflerle ve Yeni Türk harfleriyle yayımlanan sayıları arasındaki başlıca fark sayfa numaralarında görülmektedir. Eski harfli ilk 12 sayıda sayfa numaraları art arda devam eden sayılarda öncekine eklenerek ilerletilmiş ve 12. sayı 420. sayfada sona ermiştir. 13. sayıda ise sayfa numaraları yeniden 1'den başlatılmış 25. sayı da dahil olmak üzere 652. sayfa numarasına kadar getirilmiştir. Mecmuanın devam eden sonraki 10 sayısı yani 26-36. sayılar arası 65. sayfa numarasıyla başlayıp 762'de bitirilmiştir. Mecmuanın yeni harflerle yayımlanan sayılarının sayfa sayıları 14, 19, 25, 42 ve 61 sayfa gibi birbirinden farklı hacimde olmuştur. Ayrıca mecmuada 193. sayıya kadarki sayfaların birbirini takip eden şekilde basıldığı görülürken 193. sayıdan itibaren ise her sayı kendi içerisinde yeniden 1'den başlanarak son sayfasına kadar numaralandırılmıştır.

Mecmuanın yayımlanmasındaki asıl amaç belediyenin uygulamaları ve İstanbul şehriyle ilgili olan her türlü malumattan halkı haberdar etmektir. Bu amaç doğrultusunda hem Tanzimat Fermanı'ndan o güne gelinceye kadar yerleştirilmeye çalışılan şehircilik anlayışı hem de şehir tarihini içeren yazılara da yer verilmiştir.

Cumhuriyet Dönemi basın yayın organlarından birisi olan *Türkiye Cumhuriyeti İstanbul Belediye Mecmuası*'nın her bir sayısı incelenerek seçilen turizm haberleri bu çalışmanın esas konusunu oluşturmaktadır. Böylece mecmuada yer alan turizm ile ilgili her türlü içerik tespit edilmiş olacaktır. Elde edilen verilerle Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki turizmin işleyişi, turizm kültürü, turizm mimarisi gibi konular hakkında araştırmacılara bir kolaylık sağlanacaktır. Ayrıca İstanbul yerel yönetiminin, cumhuriyetin ilk yıllarında turizme verdiği önem ve yaptığı çalışmalar ortaya konulmaya çalışılacaktır.

İNCELEME YAKLAŞIMI

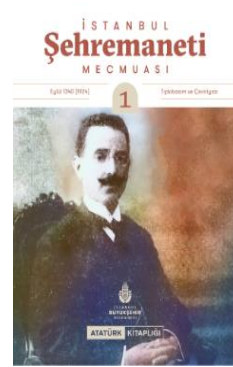
Toplu haberleşme kültürünün en eski ve en genel araçlarından birisi olan gazete ve mecmua gibi süreli yayınlar, yayımlandıkları dönemin idari, kültürel ve sosyo-ekonomik yapısı hakkında bilgi verirler. Bu bağlamda bir gereksinimin neticesi olarak meydana getirilen dergiler, topluma dair birçok olgu ve olayın okuyucuya ulaşmasını sağlamaktadır. 17. yüzyılda Avrupa'da yaygınlaşan gazete ve derginin, Osmanlı Devleti'ndeki ilk örneği III. Selim dönemine aittir (Çavdar 2017). 1795'te İstanbul'daki Fransız Büyükelçiliği Doğu'da yerleşmiş Fransızlara Fransa Cumhuriyeti'nin sorunları hakkında bilgi vermek, Türklere de Avrupa'yı tanıtmak amacıyla *Bulletin de Nouvelles* adlı süreli yayını çıkardı. On beş günde bir çıkan bu yayın Türkiye'de ilk gazete olarak nitelendirilebilir (Karaman 2014).

Osmanlı topraklarında yerli gazeteciliğin temelleri 1828'de Mısır'da, Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın çıkardığı *Vak'a-i Mısriye* ve bunu takip eden *Vak'a-yi el-Giridiye* ile başlamıştır (Hanilçe ve Ak 2018). Osmanlı Devleti'ne ait ilk resmî gazete olan *Takvim-i Vekayi'nin* (1831) çıkarılmasının ardından Sultan Abdülaziz dönemine kadar sınırlı sayıda ve hükümetin icraatlarını ilan etmekle görevli gazete ve mecmualar çıkarılmıştır. Abdülaziz dönemiyle birlikte basında önemli değişiklikler yaşanmıştır. Bu bakımdan Sultan Abdülaziz dönemine kadar olan sürece "Osmanlı basınının doğuş evresi" denmektedir (Çavdar 2017). Sultan Abdülaziz dönemi sonrasında ise Osmanlı Devleti'nde basın yeni çehreler

kazanmaya başlamıştır (Karaman 2014). Osmanlı Devleti'nin yeniden düzenlendiği Tanzimat döneminin sonlarında basında Yeni Osmanlılar olarak tanımlanan aydınların etkisi görülmüştür. Ziya Paşa, Namık Kemal, Şinasi gibi aydınların tesirleriyle gazete ve dergilerde sade bir anlatıma başvurulmuştur.

Çalışmanın konusunu, Cumhuriyet'in ilanından sonra belediyecilik alanında yayımlanan ilk dergi olan *İstanbul Belediye Mecmuası* oluşturmaktadır. 19. yüzyıldan günümüze değin dergicilik geleneğinin uzun süreli dergilerinden birisi olan mecmua, şehir hakkında içerdiği bilgilerin yanında Türkiye Cumhuriyeti Turizm Tarihi'ne ışık tutacak çok sayıda haber ve gelişmeyi de içerisinde barındırmaktadır.

Çalışma sürecinde "İstanbul Belediye Mecmuası", "Turizm", "Şehremaneti", "İstanbul" vb. anahtar sözcükleriyle veri tabanlarında ve arama motorlarında tarama yapılmıştır. Makalemizin içeriğini oluşturan İstanbul Belediye Mecmuası'nın sayılarına Atatürk Kitaplığı'ndan ulaşılmıştır¹. Ayrıca mecmuadan yararlanılarak oluşturulmuş tez, makale, gazete vb. ikincil kaynak kullanımına da başvurulmuştur. Bu meydana konu hakkında çok sayıda yayın kaleme

Resim 1. İstanbul Şehremaneti Mecmuası Kapak Sayfası (Soldaki Tıpkı Basım – Sağdaki Orijinal Nüsha)

Kaynak: İBB Atatürk Kitaplığı

¹ Türkiye Cumhuriyeti Şehremaneti Mecmuası ve İstanbul Belediye Mecmuasının bu yazıda kullanılan 1-199. sayıları için bakınız: https://katalog.ibb.gov.tr/yordam/?p=1&q=%C5%9Eehremaneti+mecmuas%C4%B1+%2C&alan=tum_txt#; https://katalog.ibb.gov.tr/yordam/?p=1&q=%C5%9Eehremaneti+mecmuas%C4%B1+%2C&alan=tum_txt&sno=2, (Erişim tarihi: 14.07.2023).

alınmıştır. Bu yayınların içerisinde *İstanbul Şehremaneti Mecmuası'nda Şehircilik Açısından Su Konusu*, *İstanbul Şehremaneti Mecmuası'nda Sanat Tarihi Yazıları*, *İstanbul Şehremaneti Mecmuası Dizin İncelemesi ve Değerlendirme* gibi makale ve lisansüstü tezler öne çıkmaktadır. Yazım aşamasında mecmuanın içeriğinden faydalanılarak oluşturulmuş olan muhtelif eserler bu yazının kurgulanmasında kolaylık sağlamıştır. Ortaya konan pek çok bilimsel ve popüler çalışmaya karşın şu ana kadar mecmuanın Türk turizmi açısından değerlendirilmediği tespit edilmiştir. Bu yönüyle bu çalışma eksik kalan bu kısmı giderme iddiasındadır. Böylece *İstanbul Belediye Mecmuası* ile ilgili bundan sonra yapılacak olan çalışmalara ve turizm konusuna mütevazı bir katkıda bulunulacaktır.

İSTANBUL'UN TURİSTİK POTANSİYELİNE DAİR

Latince "tornus" ve Fransızca "tourner" kelimelerinden türetilmiş olan turizm (Saral ve Malkoç 2018); dinlenme, görme, tanıma vb. amaçlarla gerçekleştirilen seyahattir². Bu ve buna benzer amaçlarla faaliyetlerini gerçekleştiren kişiler ise turist yahut seyyah olarak tanımlanmaktadır (Eralp 1983).

Seyyah, II. Dünya Savaşı sonlarına değin Türkiye'de genellikle turistin yerine kullanılan, diplomatik görev yahut sadece gezi maksadıyla bulunduğu şehir ya da ülkeden başka bir yere giderek gözlem yapan ve bunları not eden kişilere verilen isimdir (Özel 2018).

Turist ya da seyyahlar, oluşabilecek tüm zorlukları göze alarak buldukları dünyanın dışına çıkan ve kendi toplumlarının gören ve işiten gözleridirler. Bu bağlamda bulunduğu yerden belirli amaçlarla yeni yerlere giden ve tanyan kişiler kendi toplumları tarafından kılavuz olarak kabul edilirler. Yol gösterici olarak kabul edilen bir seyyah ya da turist diğer şahıslara anlattıklarının merak duygusunu güdülemesi sonucunda gerçekleşen seyahat diğer bir deyişle turizm; bir toplumun öteki toplumlardan üstünlüğüne

neden olmaktadır. Bu anlamda Batılı toplumlar yüzyıllar boyunca öncülüğü ellerinde bulundurmışlardır (Doğan 2020).

Kişilerin bir yerden başka bir yere seyahat etmelerine neden olan hususlar arasında çekicilik, ulaşılabilirlik ve işletmeler (otel vs.) bulunmaktadır (Kılıçözlü 1995). Bu çalışmanın temelini oluşturan İstanbul, tarihsel süreçte çeşitli devletlere başkentlik yapması nedeniyle imparatorlukların mirasını üzerinde taşımaktadır. İmparatorluklardan arda kalan bu miras İstanbul'da turizm açısından gerekli birçok özelliğin oluşmasına imkân tanımıştır. İstanbul'un turizm şehri haline gelmesinde geçmişten aldığı mirasın yanı sıra Türkiye Seyyahin Cemiyeti ve İstanbul İktisat Komisyonu'nun kurulmasının büyük etkisi bulunmaktadır (Saral ve Malkoç 2018). Ayrıca İstanbul'un turizm ölçeğinde ilerleme sağladığı ilk dönem Emin Erkul'un belediye reisliği zamanında yaşanmıştır (Saral ve Malkoç 2018). Emin Bey ve yardımcısı Şükrü Ali Bey döneminde turistlere olan yaklaşım ve meydana gelebilecek olan kötü davranışların engellenmeye çalışılmasıyla İstanbul, mevcut durumuna göre daha çok ilerleme kaydetmiştir (Saral ve Malkoç 2018). Cumhuriyet'in ilk yıllarında İstanbul, mevcut tarihî, kültür- sanat, doğal güzellikleri ve coğrafi konumunun yanı sıra yeni kurulan cemiyet ve komisyonlarca yabancı turistlerin dikkatini daha fazla çeker duruma gelmiştir. Asya ve Avrupa kıtaları arasında köprü vazifesi taşıyan İstanbul, günümüzde de var olan misyon ve vizyonu ile turizm sektöründe düne göre artış göstermiştir. Ayrıca bu artış ile İstanbul'da eğlence, alışveriş, sağlık, kongre, kültür, doğa turizmi gibi alanlarda çeşitlilik yaşanmaya başlamıştır. Bu durum yerli ve yabancı turistlerin İstanbul'a daha sık gelmesine ve maddi gelir girdileri sağlamasına neden olmuştur.

BELEDİYE MECMUASI'NDAKİ TURİZM VE SEYAHATE DÖNÜK HABERLERİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Turizm, şahısların daimî olarak yaşadıkları yer dışında yaptıkları seyahat veya gittikleri yerlerde konaklamalarından ortaya çıkan gereksinimlerin karşılanmasıyla alakalı üretim ve tüketim ey-

² Turizm kavramı için bakınız: Türk Dil Kurumu (2023). <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim tarihi: 26 Mayıs 2023.

lemlerinin bütünüdür (Yıldız 2011). Bu tanımdan yola çıkılarak, turizmin başlangıç süreci eskiçağlarda yaşamış olan insanların ilgilerini çeken diğer yerlere seyahat etmelerine yani M. Ö. 4000'li yıllara kadar götürülebilmektedir (Yıldız 2011). Özetle turizm ve seyahat faaliyetleri insanla özdeşleşen bir etkinlik olması sebebiyle her dönemde şehircilik yahut belediyeçilik açısından önemli konulardan birisi olmuştur.

Turizm, her ne kadar beslenme ve barınma gibi hayati ihtiyaçlardan olmasa da insanoğlunun merak duygusu nedeniyle her dönemde önemini korumaya devam etmiştir. Bu bağlamda Eylül 1924 ile Mart 1942 tarihleri arasında yayımlanan *İstanbul Belediye Mecmuası*, yayım süreci boyunca turizm ile ilgili ulusal ve uluslararası olmak üzere birçok habere yer vermiştir³. Mecmuada bulunan turizme dair haber başlıkları kendi içerisinde ulaşım, konaklama, eğlence gibi çeşitli gruplara ayrılabilir.

Ulaşım Dair Haberler

İnsanların ulaşım araçları vasıtasıyla yaşamlarını sürdürdükleri yerden, başka bir yere seyahat etmeleri turizm olarak tanımlanmaktadır (Doğaner 1998). Şahısların seyahat edebilmeleri için ulaşım sistemleri adı verilen yol, köprü, araç gibi çeşitli unsurlara ihtiyaçları vardır. Bu durum turizm ile ulaşımın birbiriyle bağlantılı olduğunu ortaya koyduğu gibi aynı zamanda turizm ile ulaşımın gelişmişlik açısından birbirini desteklediğini ve canlandırdığını da göstermektedir (Doğaner 1998).

İstanbul Belediye Mecmuası, aralıklı zamanlarda da olsa 18 yıl boyunca süren yayın hayatında turizm ve ulaşım konularında görüş ve düşünceler, öneri ve planlar gibi hususlar üzerinde sıklıkla durmuştur. Mecmuada turizm ve ulaşımın doğrudan ya da dolaylı olarak bağlantılı olduğu yaklaşık 61 haber bulunmaktadır. Mecmuanın Haziran 1925 tarihli 10. sayısında ulaşım ile ilgili olarak "İstanbul'daki nakliye araçlarından, tarifelerinden, düzen konusundan ve yolcuların nakil

meselesinden bahsedilerek Anadolu Demir Yolları, Şark Demiryolları, Tramvay ve Tünel, Haliç Şirketi, Şirket-i Hayriye" (*İBM*, Haziran 1925, s. 273-296) gibi noktalarda var olan durumdan ve ileriye dönük düşüncelerden söz edilmiştir. Mart 1927 tarihinde 31. sayının 415 ile 421. sayfaları arasında "İstanbul'da yolcu taşımacılığı yapan şirketler: Anadolu demir yolları, Haliç vapurları ve taşıdıkları yolcu sayıları, şark demiryolları, Şirket-i Hayriye ile 1926 yılındaki İstanbul limanının hareketliliği" (*İBM*, Mart 1927, s. 415-421) konuları üzerinde yeniden durulmuştur. Bu defa aynı yılın Haziran ayında çıkarılan 35. sayıda ise *Şehrimizin Mevsim-i Tenezzühleri* başlığı altında "İstanbul'da gezilecek yerler ve buralarda belediyenin gerçekleştirdiği kontrollerden" (*İBM*, Temmuz 1927, s. 683-690) bahsedilerek gezilebilecek yerlerin isimlerinin nasıl muhafaza edildiği gibi birçok hususa değinilmiştir.

Mecmuanın ulaşım ile alakalı dikkate değer bir haberi de 1931 yılı Haziran ayının 82. sayısında yayımlanan *Türkiye Turing Kulübü* konusudur. Bu konu başlığı altında "Türkiye Turing Kulübü'nün içeriği, icraatları üzerinde durulmuş; turizm meselesinin devletin iktisadi programı içerisine alınmasından ve İstanbul Belediyesi ve Dahiliye Vekaleti bünyelerinde bu konu ile alakalı şubeler açıldığından söz edilmiş; kara yolu üzerinde otomobil ile yapılan yolculuklarda gümrüklerden geçişin sağlanacağı esnalarda tripik adı verilen belgelerin kullanılmasının zorunlu olduğuna" (*İBM*, Haziran 1931, s. 380-388) işaret edilmiştir.

Aslı triptik olan tripik kelimesi karne için kullanılmıştır. Triptik karnesi yani "Carnet De Passenges En Douane" tüm motorlu araçların Türkiye'ye ait olduğunu gösteren ve bir ülkeden diğerine geçerken kullanılan uluslararası geçici gümrük belgesidir⁴.

İstanbul Belediye Mecmuası'nın ulaşım ile ilgili haberleri incelendiğinde çoğunlukla Üsküdar ve civarında tramvay konusunun işlendiği görülmektedir. Bu konu mecmuanın çeşitli sayılarında

³ İstanbul Belediye Mecmuası'nda turizm ve seyahat ile ilgili tüm haberler Ek 1 isimli bölümde gösterilmiştir.

⁴ Ayrıntılı bilgi için bakınız: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/03/20070301-23.htm>, (Erişim tarihi: 13 Temmuz 2023).

da gündeme gelmiştir. Konu hakkında ilk olarak “Üsküdar ve etrafındaki tramvayların işletmesinin şehremanetine devrinden” (İBM, Teşrinisani, Kanunievvel 1932, s. 679-684) bahsedilmiştir. Daha sonraki sayılarda “İstanbul’un Avrupa yakasında çok eski zamanlardan beri Tramvay işletildiği fakat yeni olarak Üsküdar’da iskele civarında uygun bir noktadan başlamak üzere elektrikli tramvay hattının çalıştırılacağından Hattın düzenli şekilde işleme için gerekli olan malzemenin tedariki hususunda Üsküdar ve Kadıköy civarında Elektrikli Tramvay inşası için Omnium d’Entreprises Şirketi ile anlaşıldığından ve ardından Ankara’nın Hükümet merkezi olması sebebiyle imarı konusunda da gelişimini sağlayabilmek amacıyla tramvay tesisatının Ankara’ya nakil edilmesi konusundan, tesisatın gerçekleştirilebilmesi için Omnium d’Entreprises Şirketi’nin derhal girişimlerini yenilediği, yeni hatların işletmeye açıldığı ve hattın genişletildiği” (İBM, Kanunisani, Ocak, Şubat, Mart, 1933, s. 728-734- 775-782) gibi içeriklerle okuyucu tramvay konusunda net bir şekilde haberdar edilmeyle çalışılmıştır.

Seyahat edebilmek amacıyla kullanılan yol, havaalanı, araç gibi muhtelif ulaşım sistemleri turizmin gelişmesinin sağlanması adına mühim unsurlardandır. İstanbul Belediye Mecmuası’nın 1939 yılında yayınlanan 178-179 sayısında ulaşım sistemleri ile alakalı olarak *İstanbul Limanı ve Ehemmiyeti* konusunda bilgi verilmiştir. Bu konuda “İstanbul’un limanı olarak anılan Haliç’in (Altınboynuz) tüm rüzgarlardan saklı güzel bir havuz halinde olduğu, ticari malların boşaltılıp yüklenmesi için büyük ve önemli bir uğrak noktası durumunda bulunduğu, limanın üç kısma ayrıldığı, limanda Galata ve İstanbul kıyılarını birbirine bağlayan Karaköy ve Atatürk isimli iki köprü bulunduğu ve Atatürk Köprüsü’nün yerinde seneler öncesinde “Unkapanı” adını taşıyan bir köprünün yer aldığı fakat köprünün fırtına dolayısıyla parçalandığı ve yerine Atatürk Köprüsü’nün yapıldığından” (İBM, Eylül, Teşrinievvel, Teşrinisani 1939, s. 215-216) bahsedilmiştir.

Konaklamaya Dair Haberler

Turizm, kişilerin yaşadığı bir yerden gittikleri başka bir yere özgü şartların oluşturduğu olgudur (Eralp 1983). Bu tanımdan yola çıkarak bahsedilen şartlar arasında ehemmiyet arz eden hususlardan birisi de konaklama meselesidir. Konaklama, kişilerin kendi meskenleri dışında çeşitli sebeplerle gerçekleştirdikleri yolculuklarda geçici olarak birtakım ihtiyaçlarını en uygun muhitte karşılayan otel, pansiyon, dinlenme tesisi gibi işletmelerin yer aldığı işkoludur (Okuyucu ve Akgiş 2016). İstanbul Belediye Mecmuası’nın içerdiği konulardan bir diğeri de konaklamadır. Mecmuanın içerisinde konaklama ile ilgili toplam 11 haber bulunmaktadır. Bu haberler arasında sadece konaklama hakkında belli başlı mekanlara yer verilmemiş; bunların yanı sıra konaklamaya haiz diğer mekân ve hususlarla ilgili genel bilgilere de değinilmiştir.

Konaklama ile ilgili ilk haber 1925 yılının Aralık ayında çıkan İstanbul’a Ait Mühim Bir İstatistik başlıklı yazıda “İstanbul’daki hamam, dükkan, otel, gazino, kahvehane gibi yerlerin ilçelere dağılımından ve istatistiğinden” (İBM, Kanunievvel, Aralık 1925, s. 168) bahsedilmiştir. 1927 yılının Ağustos ayında çıkmış olan bir diğer haberde Türk evinin mimari yapısından (İBM, Ağustos 1927, s. 723-737) söz edilmiştir. Evler konusunda 1933 yılında çıkmış olan 111. sayıda *Beşeri Coğrafya Bakımından Evler ve Yollar* başlığında “Fransa’nın Toulouse şehrinin tuğlalardan yapılan evlerden oluştuğu, tuğladan yapıma en meşhur büyük yapıları arasında “Sain-Sernin’in” yer aldığı, buna ek olarak Dabade yakınlarındaki “Taştan Ev” ve Anvers şehrinin limanındaki “Pierre” ve “Steen” namındaki tuğladan yapılmış olan ünlü evlerin olduğu, böylesine önemli mekanların coğrafyayı ilgilendirdiği ve inşa malzemesinin evin alacağı şekli belirlediği fakat yine de evlerin inşasını belirleyen faktörlerin sadece iklim veya su ile izah edilemeyeceğinden” (İBM, Teşrinisani 1933, s. 177-180) söz edilmiştir.

Mecmuada konaklama ile ilgili haberler arasında 1938 yılında çıkmış olan Eminönü’nün Genişletilmesi meselesi bulunmaktadır. Bu konu da “Eminönü Meydanı’nın genişletilme çalışmaları ile meydanın gelecekte alacağı vaziyete değini-

lerek meydana bulunan Valide Han" ile ilgili bilgilere yer verilmiştir (İBM, Mayıs 1938, s. 861-863). Konaklama ile ilgili olarak dikkat çeken bir diğer haber de 1931 yılı 86 numaralı sayıda çıkmış olan 1930 Senesinde Fransa'da Turizm ve Otelcilik isimli yazıdır. Yazının içeriğinde "1930 yılının oldukça sıcak geçmesine nazaran otelcilik sanayimizin mühim bir açık gösterdiği, çeşitli turizm merkezlerinden gelen haberlere göre de bu sene durumun daha da kötüleşeceği fakat bu duruma karşılık olarak orta halli Fransızların, frangın düşmesi, yolcu şirketlerinin gösterdiği kolaylıklar, turizm cemiyetlerinin mevcut propagandaları, okul tatillerinin uzatılması, gibi sebeplerden dolayı seyahat arzusunun arttığı da ayrıca vurgulanmış olup tüm bu sebepler ve daha çok harp sahnesinin bıraktığı izi görme merakıyla yurdu-muza gelen misafirlerimize ülkemizin daha başka güzellikler barındırdığını kendi çabalarımız ile gösteremediğimiz söylenmiştir. Tam da bu esnada bizim açık bıraktığımız kapıyı yabancıların kapatarak durumu kendi lehlerine çevirme doğrultusunda ciddi adımlar atmış oldukları ifade edilmiştir. Bahsi geçen olumsuz koşulları ortadan kaldırmak amacı ile ilgili birkaç fikir öne sürülmüştür. Öncelikle turizmimiz, otelciliğimiz ve kaplıcalarımıza yardım için yapılabilecek ilk hareketin vergileri kaldırmak olduğu söylenmiştir. Bu duruma ek olarak Fransa'daki "Specialisation" prensibi ile en alt tabakanın dahi seyahat etmesine olanak tanıyan benzer prensiplerin kabul edilmesi gerektiği" vurgulanmıştır. (İBM, Teşrinievvel 1931, s. 53-57).

Eğlence Türleri ve Mekânlarına Dair Haberler

Turizm sadece bir olayla ilişkili olmayıp toplumu her yönden etkileyen bir harekettir. Bu nedenle turizm konusu üzerinde durulurken yalnız belirli özellikleri değil, sosyal ve kültürel yapıyı etkileyen eğlence gibi etmenlere de değinilmelidir. Eğlence, keyifli ve hoş zaman geçirmeye yarayan dans, müzik gibi muhtelif unsurların genel adıdır (Bozkurt 1994). Bu bağlamda eğlence ile turizmin ilişkisi oldukça yüksektir. Kişiler boş zamanlarında kendilerini yenilemek adına han, hamam, kapalı çarşı, kervansaray, kutsal mekânlar, müzeler, millî parklar, mağaralar, doğal tabiat

gölleri, kanyonlar, kaplıcalar, adalar, plaj ve sahiller, tarihi ev, okul, sokak, cadde ve köprüler gibi alanları dolaşmaktadırlar.

İstanbul Belediye Mecmuası'nda turizm ve eğlence ilişkisine bağlı olarak yer verilmiş olan 28 haber başlığı vardır. Bu haberler arasından ilgi çekeceğine inandığımız ilk haber, 1926 yılının Mayıs ayında çıkarılmış olan *Belediyelerin Nazar-ı Dikkatine* başlıklı yazıdır. Başlığın içeriğinde "İstanbul Şehri Büyükçekmece kazasına bağlı Celaliye nahiyesinde panayır açılmasıyla ilgili karardan" söz edilmiştir (İBM, Mayıs 1926, s. 366). Aynı yıl, ay ve sayıda ilgili başlığa 405. sayfada yeniden yer verilmiş ve burada "Lapseki kazasına bağlı Çardak nahiyesinde yapılacak panayır ve güreş müsabakası'ndan" bahsedilmiştir. Bu bakımdan panayır, hem geçmişin hem de günümüzün ticaret ve alışveriş noktasında en canlı ve eğlenceli örneklerinden birisidir; ayrıca turizm için ehemmiyet oluşturmaktadır (Belge 2022).

1941 yılında çıkarılmış olan 185. sayıda *İstanbul Kasırları* konusu işlenmiş olup "İstanbul'un cami, mescit, türbe gibi dini, sebil, çeşme, imarethane, medrese, kervansaray, hamam gibi içtimai yardım ve kültür müesseseleriyle çok zengin olduğu fakat köşk, kasır denilen özel mimariye ait olan binaların pek az olduğu, bugün tamamen yok olan köşk ve kasırların (Gülhane kasrı, İsmakiye kasrı, Mermer köşk, İncili köşk) yeni saray denilen Topkapı sarayının etrafında olduğundan" bahsedilmiştir (İBM, Teşrinievvel 1941, s. 181-182). Eğlence denilince akla gelen önemli unsurlardan birisi olan mesire alanlarına Mecmuanın 189 ve 190. sayılarında değinilmiştir. İlgili sayıda Rıza Çavdarlı tarafından *İstanbul Mesireleri* konusuna yer verilerek "Fatih devrinden başlayıp Abdülhamid devrine kadar inen ve ardından da Abdülhamid devrinden Kanuni devrine yukarıya doğru İstanbul mesirelerinden bahsedilmiş olup bunlar arasından "Paşa Yalısı", "Beşiktaş Bahçesi", "Beşiktaş Kazancıoğlu Parkı" gibi bahçelerin önemli olduğundan" bahsedilmiştir (İBM, Mayıs, Haziran 1941, s. 272-274).

Müzelere Dair Haberler

Günümüzde müzeler, herhangi bir maddi fayda amacı gütmeyen toplum ve çevrenin bilimsel ve

kültürel gelişmesine yardımcı olmaya yarayan kültürel mirası muhafaza eden ve sergileyen kurumlardır (Kandemir ve Uçar 2015). Bilim ve kültürün en temel öğelerinden birisi olan müzeler, turizm ile yakından ilgilidir (Kervankıran ve Eryılmaz 2015). Müzelerin amacına uygun kullanıldığı yerlerde turizmin gelişme gösterdiği görülmektedir (Kervankıran ve Eryılmaz 2015).

İstanbul Belediye Mecmuası'nda yer alan müze ve müzecilik hakkındaki 17 haber arasından Ağustos 1927 tarihinde yayınlanmış olan haberde "İstanbul'da eksik olan şehir müzesinin açılmasının gerekli olduğundan" bahsedilmiştir (İBM, Ağustos 1927, s. 724-726). Müzelerle alakalı olan haberlerden bir diğeri Teşrinievvel 1930 tarihinde Viyana Müzelerinde Nelerimiz Var? başlıklı yazıdır. Haberin içeriğinde "Viyana Sanat Tarihi Müzesi, Viyana Arsenal Müzesi ve Viyana Milli Kütüphane Albertina Koleksiyonu incelenerek Viyana Sanat Tarihi Müzesi'nin (Kunst Hist Museum), dünyada gerek bina gerek ihtiva ettiği eserler bakımından kıymetli müzelerden birisi olduğu ve salonlarında Türk bayrağı başta olmak üzere önemli eserler bulunduğu" ifade edilmiştir (İBM, Teşrinievvel 1930, s. 69-79).

Mecmuanın içerisinde bulunan turizm ve müze konusu ile alakalı olarak yayınlanmış haberlerden bir başkası *İstanbul Müzeleri* konusudur. Bu konuda "İstanbul'un doğal güzellikler ile birlikte tarihi abidelere ve müzelere (Topkapı Sarayı, Roma-Bizans Müzesi, Çinili Köşk, Eski Şark Eserleri Müzesi) sahip olduğu ve müzelerin içerisindeki eserlerden" bahsedilmiştir (İBM, Mart, Nisan, Mayıs 1934, s. 382-386). Aynı konu mecmuanın daha sonraki sayılarında yeniden işlenmiştir. 189-190. sayıda "İstanbul müzelerinin dünyanın hayret ve hayranlık uyandıran meşhur 7 harikasından 8.sini oluşturduğu, Dünya'nın kabul ettiği iki İstanbul olduğu, birincisinin tabii güzelliklere sahip olan İstanbul, ikincisinin tarihi kıymete sahip olan İstanbul olduğundan ve İstanbul'daki Aya İrini Kilisesi, Topkapı Sarayı, vb. eserlerden" bahsedilmiştir (İBM, Mayıs, Haziran 1941, s. 265-266). Devamında gelen 192. sayıda "İstanbul müzelerinin dünyanın hayranlıkla temaşa ettiği 7 harikasından 8.si olduğu söylenmiş ve "Askeri Müze" ve müzenin sahip olduğu

eserler" hakkında bilgi verilmiştir (İBM, Ağustos 1941, s. 331-333).

Turizme Dair Diğer Bazı Haberler

Mecmuada turizmle ilgili çeşitli konuların yer aldığı toplam 121 haber bulunmaktadır. Bu haberler arasından *Halkın Şehre Karşı Zezaifi*, *Şehirlerin Zinet Ağaçları*, *Şehrimize Ait Kıymetli Vesikalar*, *Sergiler Hakkında*, *Halıcılık Hakkında*, *Turizm ve Spor*, *Cumhuriyet Devrinde İstanbul Belediyesi ve Hususi İdaresi On Senede Ne Yaptı?*, *Rodos*, *Umumi Hamamlar*, *Bizans Saraylarından Kalma Mozayikler*, *Ayasofya*, *Bayram Günlerinde İstanbul*, *Büyükkada Suyu Kavuştu*, *İnönü Stadı'nın Temeli Atıldı*, *Turist Başka Yerlerde Rast Gelinmeyen Şeyler Arar*, *İstanbul'da Bir Moğol Kilisesi*, *İstanbul Sahrınçları*⁵, *Eski İstanbul kızılları Nasıldı? ve İstanbul'un Hisarları* vb. isimli yazılar da dikkat çekicidir. Mecmuada yer alan bu başlıklarla okuyucunun şehirli kimliğini kazanmasına katkı sunulmaya çalışılmıştır. Bu husus ilk olarak Teşrinievvel 1340/1924 ve Kanunisanı 1931 tarihlerinde yayımlanan *Ecnebinin İstanbul Hakkındaki Mütalaaları*, *Bir Ecnebinin İstanbul'a Ait Notları* isimli yazılarla, "İstanbul'un yedi tepeden oluştuğu ve bu yedi tepenin esaslı olarak Haliç, Beyoğlu-Galata, Avrupa mahallelerinden meydana geldiği ve İstanbul'a ziyarette bulunan seyyahların İstanbul hakkındaki görüşleriyle", ortaya konulmuştur (İBM, Teşrinievvel 1340, s. 30-31; Kanunisanı 1931, s. 185-192).

Şehirli kimliğinin oluşturulmaya çalışıldığı yazılardan birisi de *Dünkü ve Bugünkü İstanbul* başlıklı yazıdır. Bu başlık altında "eskiçağlarda İstanbul'da Trakların olduğu ve asıl şehrin Milattan 685 sene önce Yunanistan hükümdarı tarafından kurulduğundan söz edilerek Balkan ve Küçük Asya yarım adalarının ortasında ve müdafaası kolay bir yerde bulunduğu değinilerek Türkiye şehirleri arasında İstanbul'un birinci sırada olduğu, İstanbul'da 60 bin kadar esnaf (Arabacılar, Dokumacılar, Kahveciler, Terziler) bulunduğu, ayrıca İstanbul'da hastaneler, dispanserler, eczaneler, bakımevleri ve kreşler, doğum evleri, süt damlası ve mektepleri içeren

⁵ Sarnıç.

sıhhi ve içtimai kurumların da yaygın olduğu" (İBM, Kanunisani, Kanunievvel, Şubat 1933, s. 237-247, Mart, Nisan, Mayıs 1934, s. 353-364) hakkında genel bilgilere yer verilmiştir. Böylelikle okuyucu hem şehirli kimliği etrafında hem de İstanbul'un tarihi hakkında haberdar edilmeye çalışılmıştır. Mecmua içerisinde bu düşünce etrafında yer verilmiş olan bir diğer haber *İstanbul'un Güzide Olan Bir Sayfıyesi Yakacaktır*. Bu kısımda "İstanbul'un yanı başında, Aydos dağının eteklerinde 400 evi bulunan ve daimî sakinleri 1500 kadar olan Yakacak köyünden söz edilmiştir. Burasının bol yeşillikli, suyu ve havası iyi, çeşitli bir yer olduğu ve köyün içerisinde Hasan Kahya, Abbas Paşa Hayratı gibi şifalı çeşmelerin bulunduğundan" (İBM, Eylül 1941, s. 6) bahsedilerek okuyucu İstanbul'un doğal güzelliği hakkında bilgilendirilmiştir. Ayrıca İstanbul'un eşsiz güzelliğini ifade etmek amacıyla *İstanbul'un Güzelliği* konusu işlenmiştir. Bu konuda "şehre denk olmayan fakat hemen hemen yakın olan şehrin Rio dö Janeyro olduğu belirtilmiş olmakla beraber bu şehir de dahil olmak üzere dünyanın hiçbir şehrinin o dönemde muhteşem ışık ve gölge oyunlarının raksına sahne olmadığı" (İBM, Kanunisani 1941, s. 14-15) ifade edilmiştir.

SONUÇ

Turizm XX. yüzyılda tüm dünyada olduğu gibi genç Türkiye Cumhuriyeti'nde de gelişim göstermiştir. Bu bağlamda turizm alanında faaliyet gösteren ilk kuruluş Raşit Saffet Atabinen ve arkadaşları tarafından kurulan "Seyyahin Cemiyeti"dir. Cemiyet daha sonra ismini "Türkiye Turing Kulübü", ardından da "Türkiye Turing ve Otomobil Kulübü" olarak değiştirmiştir. Cemiyet yahut daha sonraki ismiyle kulübün, 1926'ya kadar uzanan etkin destekçileri Şehremaneti ve Şehremini Emin Bey'dir. Zaman içerisinde farklı isimlerle adlandırılan organizasyonun yaptığı çalışmalar arasında Türkiye'deki ilk turizm afişi, ilk turizm incelemeleri gibi hususlar yer almaktadır. Turing'in bu faaliyetleri sürerken, Şehremaneti de İstanbul'a turist çekmek için bazı çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu çalışmalar Şehremaneti ve daha sonraki adıyla *İstanbul Belediyesi Mecmuası'*na yansımıştır.

Türkiye'nin ilk belediyeçilik dergisi olan *Türkiye Cumhuriyeti Belediye Mecmuası* üzerinde gerçekleştirilen bu çalışmada turizmle alakalı haberler; ulaşım, eğlence, konaklama, müze ve diğer haberler olmak üzere beş alt başlık altında tasnif edilmiştir. Her bir başlık içerisinde mecmuada yayımlanmış olan haberlerin genel değerlendirilmesi yapılmıştır. Değerlendirmeler doğrultusunda ulaşım konusunda 61, eğlence konusunda 28, konaklama konusunda 11, müze ve müzecilik konusunda 17 ve turizm ile ilgili olan diğer konularda 121 haber bulunduğu tespit edilmiştir.

Mecmuanın yayın hayatına başladığı ve sonlandığı 1924-1942 yılları arasında İstanbul'da turizm ile ilgili çeşitli girişimler olmuş; bununla birlikte pek çok sorun da varlığını sürdürmüştür. Fakat Emin Bey dönemindeki şehirde yaşayanlara sorumluluklarının hatırlatılması, şehre turist çekme çabaları, gelen turistlere konaklama imkanı sağlanması, kongrelerin düzenlenmesi ve alınan kararların uygulanması, şehrin imar faaliyetlerinde güzelleştirme yapılması, ulaşım konusunda yeni güzergahlar, yollar, köprüler vesairenin açılması yahut var olanların halka sunulması, park, bahçe, mesire alanı, hayvanat bahçesi, müze gibi eğlence yerlerinin halkın kullanımına açılması ve şehrin güzelliği gibi girişimlerle turizmi kalkındırmak ve sorunları gidermek amaçlanmıştır. Bu ve buna benzer girişimler Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinde turizm açısından kalıcı sonuçların ilk adımı olmuştur.

KAYNAKÇA

- Akyıldız, A. (2010). Şehremini. *TDV İslam Ansiklopedisi*, (38: 459-461). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayını.
- Atatürk Kitaplığı (2023). https://katalog.ibb.gov.tr/yordam/?p=1&q=%C5%9Eehremaneti+mecmuas%C4%B1+%2C&alan=tum_txt#, Erişim tarihi: 14 Temmuz 2023.
- Atatürk Kitaplığı (2023). https://katalog.ibb.gov.tr/yordam/?p=1&q=%C5%9Eehremaneti+mecmuas%C4%B1+%2C&alan=tum_txt&sno=2, Erişim tarihi: 14 Temmuz 2023.
- Belge, H. (2022). Osmanlı Taşrasında Bir Büyük Pazar Organizasyonu: Zile Panayırı, *Tarih Okulu Dergisi*, 15 (59): 2541-2568.
- Bozkurt, N. (1994). Eğlence. *TDV İslam Ansiklopedisi*, (10: 483-488). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Çavdar N. (2017). *Muhbir Osmanlı Basımının Sivri Dili*. İstanbul. Kriter Yayınları.

- Doğaner, S. (1998). Türkiye Ulaşım Sistemleri Turizm ve Çevre İlişkileri, *İstanbul Üniversitesi Coğrafya Dergisi*, (6): 1-25.
- Doğan, M. (2020). Avrupa Seyahat Edebiyatı ve Osmanlı Coğrafyasında Bir Seyyah: Charles Mac Farlane, *Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21): 61-81.
- Eralp, Z. (1983). *Genel Turizm*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basın-Yayın Yüksekokulu Yayınları.
- Haniççe, M. ve Ak, İ. (2018). İstanbul Gazetelerinin Başyazarlarının Kaleminden 31 Mart Vak'ası Öncesi ve Sonrası, *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2 (1): 1-32.
- Kandemir, Ö. ve Uçar, Ö. (2015). Değişen Müze Kavramı ve Çağdaş Müze Mekanlarının Oluşturulmasına Yönelik Tasarım Girdileri, *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 5 (2): 17-47.
- Karaman, M. A. (2014). Osmanlı Modernleşmesinde Basın, *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (32): 131-142.
- Kervankıran, İ. ve Eryılmaz, A. G. (2015). Müzelerin Türkiye Turizmindeki Yeri Nedir? Türkiye'de Müze Turizminin Mekânsal Dağılımına Genel Bir Bakış. C. III. İçinde; M. A. Çukurçayır, A. Başoda, Ş. Ünüvar, M. Sağır, M. Çiçekdağı, S. Büyükepekçi (Editörler) *I. Euroasia International Tourism Congress: Current Issues Trends and Indicators* (ss. 602-614). Konya: Aybil Yayınları.
- Kılıçöz, A. (1995). Alternatif Turizm ve Türkiye'nin Alternatif Turizm Potansiyeli (*Basılmamış Doktora Tezi*). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Okuyucu, A. ve Akgış, Ö. (2016). Türkiye'de Konaklama Sektörünün Yapısal ve Mekânsal Değişimi: 1990-2013, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 20 (1): 249-269.
- Özel, N. (2018). Ambassadors, Spies, Captives, Merchants and Travelers: Ottoman Information Networks In The East 1736-1747 (*Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*). İstanbul: İstanbul Şehir University.
- Saral, E. ve Malkoç, E. (2018). Erken Cumhuriyet Döneminde İstanbul'da Turizm Etkinlikleri ve Turizmi Geliştirme Çabaları (1923 -1938). İçinde; S. Nurdan ve M. Özler (Editörler) *XVIII. Türk Tarih Kongresi* (ss. 345- 365). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Toprak, Z. (1994). Şehremaneti Mecmuası. *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, (7: 149). Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Triptik (2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/03/20070301-23.htm>, Erişim tarihi: 17 Temmuz 2023.
- Türk Dil Kurumu (2023). <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim tarihi: 26 Mayıs 2023.
- Yıldız, Z. (2011). Turizmin Sektörünün Gelişimi ve İstihdam Üzerindeki Etkisi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 3 (5): 54-71.

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
1	2	Teşrinievvel 1340/Ekim 1924	30-31	Ecnebinlerin İstanbul Hakkındaki Mütalaaları	Seyyahların İstanbul gözlemleri
2	3	Teşrinisani 1340/Kasım 1924	61-63	Sihhi Kısım: Halkın Şehre Karşı Zeaifi (L. Abdüşşükür Hıfzıssıhha Mütehasısı)	İstanbululların sorumlulukları şehirlerine
3	5	Kanunisani 1341/Ocak 1925	105-107	Umrani Kısım: İstanbul'un Surları Meselesi (Halil Edhem Müze Müdürü)	Surların Sarayburnu'ndan Yedikule'ye kadar yıkılması
4			126-128	İhsai Kısım	Yük hayvanları, tramvaylar
5	6	Şubat 1341/Şubat 1925	138-143	Umrani Kısım (O.N.)	Paris Belediyesi Baş Mimarı Bover'ın İstanbul'a dair imar raporu
6	7	Mart 1341/Mart 1925	189-191	İhsai Kısım: 1340 Senesinde İstanbul'da İmar Faaliyetleri	Onarımlar ve yol durumları

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
7	8	Nisan 1341/Nisan 1925	199-212	İktisadi Kısım: İstanbul Limanı Hakkında Rapor (Osman Nuri Ergin)	Emanet-i Umur-ı İktisadiye Müdüriyeti Fahri Müşaviri Ali Suad Bey'in, İstanbul Limanı'nda vergilendirme, yolcu nakli, balıkçılık ve yeni liman yapımıyla ilgili raporu
8			216-217	Garb Belediyeleri	Paris'teki Uluslararası Şehirler Kongresi'nin gündemi
9			222-223	1340 Senesinde İstanbul'da İmar Faaliyetleri	Fatih Belediyesi imar faaliyetleri
10	9	Mayıs 1341/Mayıs 1925	236-246	Umrani Kısım: İstanbul'un İmar ve Tezyini, Vesait-i Nakliye Meselesi	İmar işleri ve nakliye araçları
11			250-252	Şehirlerin Ziyet Ağaçları (Halkalı Ziraat Mekteb-i Aliyyesi Müderrislerinden Cevad Rüşdü)	İstanbul'daki süs ağaçları
12			268-270	1340 Senesinde İstanbul'da İmar Faaliyetleri	Beyoğlu Belediyesi'nin imar faaliyetleri
13	10	Haziran 1341/Haziran 1925	273-296	İstanbul'da Vesait-i Nakliye Şirket ve İdareleri Tarifeleri ve Taşıdıkları Yolcu Adedi (Osman Nuri Ergin)	Nakliye araçları, tarifeleri, düzeni, yolcu nakliyatı, Anadolu Demir Yolları, Şark Demiryolları, Tramvay ve Tünel, Haliç Şirketi, Şirket-i Hayriye
14	12	Ağustos 1341/Ağustos 1925	399-402	Ecnebilerin İstanbul Hakkındaki Mütalaaları (Fon Ringen-Ajans Volf'un İstanbul Muhabiri; Tayms'ın İstanbul Muhabiri)	İstanbul'un yeni hali
15			427-429	Garb Belediyeleri	Polonya Şehirler Birliği'nin 8. Kongresi
16			430	Müteferrik Şehir İşleri	Yol, cadde isimleri ve kamuda çalışanların kıyafetleri
17	13	Eylül 1341/Eylül 1925	17-18	Tetkik ve Tetebbu Kısım	Esad ve Mustafa Hulki beylerin gezdikleri Avrupa şehirleri hakkındaki raporları
18	14	Teşrinievvel 1341/Ekim 1925	69-72	Garb Belediyeleri: Beynelmillel Şehirler Birliği Kongresinin Üçüncü İn'ikadı (müt.: Rıdvan Fuad)	Üçüncü Uluslararası Şehirler Kongresi
19	15	Teşrinisani 1341/Kasım 1925	131-134	Vaz-ı Esas Resmi Küşad	Eminönü-Eyüp tramvayının temel atma töreni, Kayışdağı suyunun ilk çeşmesinin açılışı vd.
20			142-147	Umrani Kısım	Boğaz'ın iki yakasında açılan yeni caddeler

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
21	16	Kanunievvel 1341/Aralık 1925	168	İstanbul'a Ait Mühim Bir İstatistik	İstanbul'daki hamam, dükkan, otel, gazino, kahvehane vd.nin ilçelere dağılımı ve istatistiği
22			177-178	Üsküdar ve Civarı Tramvayı	Üsküdar ve etrafındaki tramvayların işletmesinin şehremanetine devri
23	17	Kanunisanı 1926	206-211	İstanbul Limanı Hakkında Esbabı Mucibe Layihası	Gümrük, yolcu mıntıkası, şark şimendiferleri, hububat ve hayvanat mıntıkası vb.
24			222-224	İstanbul'da İlk Taksimetre	Taksimetre
25	18	Şubat 1926	248-251	Paris Halleri (Heyet-i Fenniye Müdür Muavini)	Paris
26			254-256	Beynelmilel Şehirler İttihadı Kongresi (Ali Rıza Tathirat ve Tebhirat-ı Fenniye Müdürü)	Uluslararası Şehirler Birliği Kongresi (1926)
27	19	Mart 1926	275-277	Beynelmilel Şehirler İttihadı Kongresi (Ali Rıza Tathirat ve Tebhirat-ı Fenniye Müdürü)	Uuslararası Şehirler Birliği Kongresi kararları
28	20	Nisan 1926	289-290	Vaz-ı Esas Resmi Küşad	Beyazıt Havuzu'nun açılışı
29			297-298	İhsai Kısım	1925'te İstanbul'da kara ve deniz yolcu taşımacılığı: Şirket-i Hayriye, Haliç Vapurları Şirketi, Anadolu Demiryolları, Şark Demiryolları, Tramvay vd.
30	21	Mayıs 1926	329-336	Umrani Kısım	İstanbul'un gelecekteki imar planı
31			336-338	Ada Çamları	Korunması
32			355-359	Garb Belediyeleri	İstanbul'un Uluslararası Şehirler Birliği'ne katılması yazışmalar
33			366	Belediyelerin Dikkatine	Nazar-ı Büyükçekmece Kazası'nın Celaliye Nahiyesi'nde panayır
34	22	Haziran 1926	403-405	Umrani Kısım	İstanbul'un mevcut durumu ve ihtiyaçları
35			405	Belediyelerin Dikkatine	Nazar-ı Lapseki Kazası'nın Çardak Nahiyesi'nde panayır ve güreş
36	23	Temmuz 1926	453-457	Beynelmilel Beşinci Yollar Kongresi	Beşinci Uluslararası Yollar Kongresi

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
37			457-461	Şuun ve Havadis-i Medeniye	Almanya, Hollanda, Fransa ve İngiltere'den şehir haberleri
38			466-472	Boğaziçi ve Şirket-i Hayriye (Osman Nuri Ergin; Mehmed İzzet)	Boğaziçi ve Şirket-i Hayriye'nin mevcut durumu
39	24	Ağustos 1926	501-507	İstanbul'a Seyyah Celbi (Ali Suad)	İstanbul'a turist çekme
40			513-518	Garb Belediyeleri	Milano'daki Beşinci Uluslararası Yollar Kongresi
41	26	Teşrinievvel/Ekim 1926	65-69	Gazi Paşa'nın Heykeli	Atatürk'ün Sarayburnu'ndaki ilk heykelinin açılışı
42			106-109	Şuun ve Havadis-i Medeniye	Amerika, Belçika, Hollanda, Yunanistan'da imar faaliyetleri (parklar, statolar ve tiyatro binaları)
43	27	Teşrinisani/Kasım 1926	152-154	Şuun ve Havadis-i Medeniye (Şehircilik)	Almanya, Norveç, Fransa ve Danimarka'dan şehir haberleri
44	28	Kanunievvel/Aralık 1926	193-196	Reis-i Cumhur Hazretlerinin İkinci Heykeli	Atatürk'ün Konya'daki ikinci heykelinin açılışı
45			213-215	Şuun ve Havadis-i Medeniye	Almanya, Polonya, Fransa ve Kanada'dan şehir haberleri
46	29	Kanunisani/Ocak 1927	289-291	Şuun ve Havadis-i Medeniye	İtalya, İngiltere, Hollanda, Fransa, Amerika ve İstanbul'dan şehir haberleri
47	30	Şubat 1927	326-334	Tetkik ve Tetebbu Kısmı (Ahmed Nevzad Tüzdil İstanbul Mezbahası Sabık Serbaytarı)	Almanya'daki Carl Hagenbeck Hayvanat Bahçesi
48	31	Mart 1927	385-390	Zamanımızda Şehircilik (Ali Suad)	Dünyada şehircilik
49			408-414	Garb Belediyeleri	Uluslararası Üçüncü İdari İlimler Kongresi
50			415-421	İhsai Kısım	İstanbul'da yolcu taşımacılığı yapan şirketler: Anadolu Demiryolları, Haliç Vapurları, Şark Demiryolları, Şirket-i Hayriye, İstanbul Limanı (1926 yolcu sayısı vd.)
51			431-432	Şehir İşleri: Şehrimiz Müessesatından Türk Seyyahin Cemiyeti	Türk Seyyahin Cemiyeti 1926'daki durumu
52			438-448	Muhtelif Memleketlerde Beledi Usuller	İskoçya'da şehircilik

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
53	32	Nisan 1927	454-459	Umrani Kısım: Şehrimize Ait Kıymetli Vesikalar	Fatih, Valide ve Köprülü camilerinin resimleri
54			475-477	Şuun ve Havadis-i Medeniye	Fransa, İngiltere, Brezilya ve İtalya'dan şehir haberleri
55			478-480	Şehir İşleri	Türk Seyyahin Cemiyeti'nin yıllık raporu
56			481-482	İstanbul'a Seyahati Tergib	Turistleri İstanbul'a çekme
57	33	Mayıs 1927	513-516	Memlekete Seyyah Celbi (Ali Suad)	Turistleri İstanbul'a çekme
58			517-518	Tetkik ve Tettebbu Kısmı (O.N.)	İstanbul'daki mezarlıklar
59			561-562	Şuun ve Havadis-i Medeniye	Belçika, Şili, Fransa, Amerika, Danimarka'dan şehir haberleri
60	34	Haziran 1927	586-591	İstanbul Seyahat Memleketi Midir? (Ali Suad)	Turistleri İstanbul'a çekme
61			595-597	Tetkik ve Tettebbu Kısmı: Okmeydanı Park Olamaz mı?	Okmeydanı'nın park yapılması
62			612-616	Garb Belediyeleri	Uluslararası Şehirler Birliği'nin faaliyetleri
63			616-618	İhsai Kısım: İstanbul'un Karadaki Vesait-i Nakliyesi	İstanbul'daki kara nakliye araçları
64	35	Temmuz 1927	653-659	Garb Belediyeler	Uluslararası Şehirler Birliği Kongresi'ne Ahmet Nevzat Bey'in katılması
65			683-690	Şehrimizin Mevsim-i Tenezzühleri	İstanbul'da gezilecek yerler
66			698	Şuun ve Havadis-i Medeniye: İzmir Sergisi	İzmir Sergisi
67	36	Ağustos 1927	715-717	Garb Belediyeleri	Uluslararası Şehirler Birliği Bern Kongresi
68			724-726	Tetkik ve Tettebbu Kısmı: Şehir Müzesi 1 (Mehmed Halid Bayrı)	İstanbul'da şehir müzesinin açılması
69			723-737	Umrani Kısım	Türk evinin mimarisi
70			742-744	Şuun ve Havadis-i Medeniye	Hollanda, Belçika, Japonya, Amerika, Çekoslavakya ve İtalya'dan şehir haberleri

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
71	38	Teşrinievvel/Ekim 1927	65-69	Şehir Hayatındaki Vazifeler (Ali Suad)	İnsanların şehir yaşamında yapması gerekenler
72			73-90	Garb Belediyeler	Şehirler Beynelmîlel Birliği, Şehirler ve Mahalli İdareler Beynelmîlel Kongresi, Belçika Şehirleri ve Nahiyeleri Birliğinin Takriri
73			91-94	Beynelmîlel Şehirler Birliği Kongresi (Ahmed Nevzad Tüzdil)	Uluslararası Şehirler Birliği Kongresi
74			100-102	Sergiler Hakkında	Avrupa şehirlerindeki sergiler
75			108-112	Şuun ve Havadis-i Medeniye	İngiltere, Fransa, Almanya, Amerika, Avusturya, Yeni Zelanda ve Hollanda'dan şehir haberleri
76	39	Teşrinisani/Kasım 1927	145-152	Tetkik ve Tetebbu Kısmı	Mezarlıklar ve bakımları
77	41	Kanunisani/Ocak 1928	263-275	İhsai Kısım	Nakliye araçlarının hareket ve seferleri
78			309-311	Şuun ve Havadis-i Medeniye	İngiltere, Fransa, Almanya, Amerika ve İtalya'dan şehir haberleri
79	43	Mart 1928	426-431	Şuun ve Havadis-i Medeniye	Almanya, Japonya, İspanya, Fransa, İtalya, İngiltere, Avusturya, Belçika ve Amerika'dan şehir haberleri
80	44	Nisan 1928	453-476	Umrani Kısım: Üsküdar, Kısıklı, Alemdağı Elektrikli Tramvayı	Üsküdar-Kısıklı ve Kısıklı-Alemdağı elektrikli tramvay hattı
81	45	Mayıs 1928	517-532	İstanbul Belediyesi'nin Yedi Senelik İcraat ve İmaratı	İstanbul Belediyesi'nin icraatları (1921-1927)
82			533-538	Garb Belediyeleri: Beynelmîlel Şehirler Birliği Kongresi	Uluslararası Şehirler Birliği ve Mahalli İdareler Cemiyeti'nin Dördüncü Kongresi
83	46	Haziran 1928	579-584	Şehircilikçe Mühim Bir Hadise (Paul Otlet)	Cenevre'de şehircilik
84			585-591	Tetkik ve Tetebbu Kısmı: Paris'in En Büyük Kabristanı (D.E.S.)	Paris'teki mezarlıklar ve iyileştirme çalışmaları
85			592-597	Löben Şehri (Ahmed Nevzad Tüzdil)	Almanya'nın Löben şehri
86			618-621	Şehir İşleri	Türkiye Seyyahin Cemiyeti'nin yedinci raporu
87			622-626	Vaz-ı Esas Resmi Küşad	Üsküdar-Kısıklı tramvayı ile Kadıköy halinin açılışı

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
88	47	Temmuz 1928	644-665	Şehir İşleri: Şehirle Alakadar Anonim Şirket ve İdareler	Anadolu-Bağdat Demir Yolları İdaresi, Şark Demiryolları, İstanbul Tramvay Şirketi, tramvay hatları
89	48	Ağustos 1928	705-712	İhtilal-Cumhuriyet Abidesi	Taksim Meydanı'ndaki Cumhuriyet Abidesi'nin açılışı
90			713-716	Tetkik ve Tettebbu Kısmı: Büyük Ceneve Şehircilik Mecmuası	Büyük Ceneve Şehircilik Mecmuası
91			716-719	İstanbul Hakkında Eski Bir Eser (Mehmed Halid Bayrı)	Latifi'nin Risale-i Evsaf-ı İstanbul isimli eseri
92			729-734	İstanbul'a Ait Tarihi Koleksiyonlar (D. E. S.)	Paris Milli Kütüphanesi'nde İstanbul'a ait tarihi koleksiyonlar
93	49	Eylül 1928	22-24	Şuun ve Havadis-i Medeniye	Çekoslovakya, Fransa, İsviçre, İtalya ve Avusturya'da belediyeçilik uygulamaları
94	51	Teşrinisani/Kasım 1928	129-132	Sevilla Kongresi ve Münih İctimai Mukarreratı Etrafında	Uluslararası Şehirler Birliği'nin Sevilla Kongresi
95			166-168	Haliç'te Köprüler (O.N.)	Haliç'teki köprülerin tarihçesi ve mevcut durumu
96	52	Kanunievvel/Aralık 1928	202-208	Berlin Hayvanat Müzesi "Das Berliner Zoologische Museum" (İstatistik Müdürü A. Suat)	Müzenin tarihi ve içeriği
97	53	Kanunisani/Ocak 1929	213-218	Berlin Hayvanat Müzesi "Das Berliner Zoologische Museum" (Doktor Ahmet Nevzat)	Müzenin çeşitli özellikleri
98			219-228	Adalar Elektrik Tenviratı Mukavelenamesi Kararname	Adalar Elektrik Tenviratı Türk Anonim Şirketi
99	54-55	Şubat/Mart 1929	262-271	Hamburg Belediye Dairesi (Ahmet Nevzat)	Hamburg Belediyesi-İstanbul Şehremanetinin binasının olmaması vs.
100	57	Mayıs 1929	311-312	Şehirler Havadis-i	Amerika'daki belediye koruları ve ormanları, Rusya'daki kiracılar ve bina kooperatifi, İngiltere'de belediyelere ait kirası ucuz meskenler ve mimarilerin, Berlin'de ulaşım ıslahı
101			320-321	Büyük Gazi ve İnkılap Müzesi	İnkılap Müzesi ve öne çıkan özellikleri

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
102	58	Haziran 1929	333-346	İstanbul Şehrinde İmar ve Tanzim Faaliyetleri (Mecmua)	Fatih-Edirne kapı tramvay hattının açılması, Edirnekapı'nın mimari abideleri (Mihrimah Camisi, Kale, Kariye Camisi)
103	59	Temmuz 1929	374-380	26 Mayıs 1929'da Pera Palas Otelinde inikat eden "Türkiye Turing Klubu Hey'eti Umumiyesi ve Cemiyetin Sekinzinci Senesi Faaliyetine Dair Takdim Olunan Rapor"	Cemiyetin 1929 senesi hesapları, 1928 senesinin içerisinde Cemiyet tarafından yayımlanan seyahat ve propoganda eserleri, yabancı seyyahlara gösterilen kolaylıklar, uluslararası kongrelere katılımlar, bir sonraki yıl İstanbul'da toplanacak olan Turing Klupler Kongresi
104			395-396	Şehircilik Havadisı (İstatistik Müdürü A. Suat)	Hamburg üniversiteler, New York'un "sema paye" yani çok katlı yüksek binaları, Fransa'nın 1928 senesi nüfus istatistiği, Paris'te "Şanzelize", vs.
105	60	Ağustos 1929	399-402	Belediyeler ve Şehircilik Fenni (A.Suat)	Cumhuriyet hükümetinin şehirleşme üzerine yaklaşımları
106			423-431	Şartname ve Mukavelename	Üsküdar-Kadıköy ile Beykoz ve Anadoluferenlerine kadar elektrikli tramvay hatlarının inşaatı ve işletilmesi
107	61	Eylül 1929	1-4	İstanbul ve Ecnebi Seyyahlar (A. Suat)	Turist rehberleri, şehrin temizliği, tursit çekme çabaları
108			17-24	Beynelminel Şehirler Birliğinin Dördüncü Belediye Kongresi (Osman Nuri)	İspanya'da düzenlenecek kongre ve içeriği
109			40-49	Üsküdar Tramvayı Mukavelenamesinin Geçen Sayıdan Mabadi	Tramvay hatlarının tarifesi
110	62	Teşrinievvel/Ekim1929	64-73	Beynelmiele Şehirler Birliğinin Dördüncü Belediye Kongresi (Kemal Ragıp)	Kongre ile ilgili çeşitli özellikler
111	63-64	Teşrinisani-Kanunievvel/Kasım-Aralık 1929	121-129	Şuun ve Havadis	Paris'te su arıtmada yeni yöntemler, Paris'te otomobil nakliyatı için var olan şartlar, Almanya'da ilkokul çağındaki çocukların çalıştırılması, İsviçre'de çocuklar için açılan kitap sergisi, kadın polisler, tramvaylar, Almanya'da ucuz meskenler, New York şehri bütçesi ve Alman otelcilik mektebi, gıda kontrolleri

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
112			149-154	Beynelmilel Şehirler Birliğinin Dördüncü Belediye Kongresi (İstatistik Müdürü A. Suat)	Kongre hakkında çeşitli bilgiler
113	66	Şubat 1930	190-196	Tetkik ve Tetebbu (Köprüler Baş Mühendisi Galip)	Paris'te yollarının bakım ve onarımı, tahta kaldırımlar, asfalt meselesi
114	67	Mart 1930	238-240	Şuun ve Havadis	Almanya'da Leipzig'de kapalı büyük bir çarşı inşası, Hollanda'da bekarlar için Roel-Hartpleine inşası, Fransa'nın 50 yıldaki ekonomik gelişimi, İsviçre'deki omnibüs hatları, Stokholm'da Malar Gölü üzerinde köprü inşası, Almanya'nın yeni otobüsleri, Fransa'nın metropolitenler geçidi, İngiltere'nin mıntika şehirciliği
115			241-245	Şeref Abat	Üsküdar'da Şemsi Paşa Meydanı'nda 50-60 sene evvel mevcut olan kasır
116			246-254	Rapor	7 Nisan 1930'da Perapalas'ta toplanan Türkiye Turing Klubü genel heyetinin 9. senesine ait rapor
117	69	Mayıs 1930	310-316	Viyana Şehir Müzesinde Nelerimiz Var? (D. A. S.)	Viyana Şehir Müzesindeki Türklere ait eserler
118	70	Haziran 1930	339-348	Köprü ve Mururiye (M. H.)	Gazi Mustafa Kemal köprüsünün inşasına dair 1233 numaralı kanuna ek olarak konan maddeyle köprülerden geçit parasının kaldırıldığı
119	71-72	Temmuz/Ağustos 1930	401-415	Beynelmilel Kongresi	Turizm İstanbul'da toplanacak kongre ve içeriği
120	73-1	Eylül 1930	5-11	Üsküdar Sahillerinde Tarihi Bir Seyran (Dr. Rifat Osman)	Kavak-Harem iskelesi ile Salacak semtlerinin sahillerinin tarih içerisindeki değişimi
121			12-17	Beynelmilel Kongresi Hakkında Türkiye Turing Kulübü'nün Resmi Raporu	Kongrenin yerinin Türkiye seçilme sebebi, başlangıç ve bitiş tarihi vd.

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
122	74-2	Teşrinievvel/Ekim 1930	49-53	İdare-i Hususiye Teşkilinden Belediye ile Tevhidine Kadar Neler Yaptı? (Zühtü, İstanbul Belediyesi İstatistik Müdürü)	Belediye tarafından İstanbul ve civarında öteden beri var olan yol, mektep, köprü gibi eserlerin korunması ve yenilerinin geliştirilmesi
123			69-79	Viyana Müzelerinde Nelerimiz Var? (Dr. A. S.)	Viyana Sanat Tarihi Müzesi, Viyana Arsenal Müzesi ve Viyana Milli Kütüphane Albertina Koleksiyonu hakkında bilgi ve Viyana müzelerinde Türk eserleri
124	75-3	Teşrinisani/Kasım 1930	109	Birinci Balkan Konferansının Turizm Tali Komisyonu Kararları	Konferansa katılan üyeler, üyelerin seyahatleri, vd.
125	77-5	Kanunisani/Ocak 1931	173-180	İdare-i Hususiye Teşkilinden Belediye ile Tevhidine Kadar Neler Yaptı? (Zühtü)	Kılınclı-Ömerli yolu, Yakacık, Samandıra, Kara Yakuplu vs. yollar
126			185-192	Bir Ecnebinin İstanbul'a Ait Notları (Almancadan Tercüme Eden Enver Şazi)	Alman seyyahın İstanbul notları (Alman muharrir, Albert Köhler)
127			202-203	Halıcılık Hakkında (Ali Suat)	Anadolu'da Şark Halı Şirketi'nin açılması, şirket tarafından üretilen halıların ihracı ve Türkiye'deki halı üretim merkezleri (Hereke vb.)
128	78-6	Şubat 1931	213-220	Şehir Mimarisinde Mezarlıklar (Mimar Şehabettin)	Mezarlıklar
129			235-244	Memleketimizin Tarihinde Mükeyyifata Bir Bakış (Dr. Rifat Osman)	Kahvehaneler, kahve, tütün
130			246-252	Bir Ecnebinin İstanbul'a Ait Notları (Mütercim Enver Şazi)	Seyyah (Alman muharrir, Albert Köhler)'ın gözünden Galata ve Beyoğlu'ndaki büyük Katolik ve Ortodoks kiliseleri ile Ayasofya ve Sultan Ahmet camileri vd.
131	79-7	Mart 1931	258-264	Şehir Mimarisinde Mezarlıklar (Mimar Şehabettin)	Mezarlıkların ıslahı
132	81-9	Mayıs 1931	341-351	Şehir Mimarisinde Mezarlıklar (Mimar Şehabettin)	Mezarlıkların kullanımı

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
145	111	Teşrinisani/Kasım 1933	177-180	Beşerî Coğrafya Bakımından Evler ve Yollar (Hatipoğlu M. Şeref)	Toulouse ile Anvers'in tuğla evleri, konut ve yol yapımında coğrafya ve iklimin oynadığı role dair Avrupa'dan diğer örnekler
146	112-113-114	Kanunisanı/Aralık 1933-Kanunievvel (Ocak)-Şubat 1934	232-236	Cerrah Mehmed Paşa Hamamı Hakkında (Dr. A. Süheyl)	Türklerin temizliğe verdiği önem; bu meyanda ortaya koydukları hastane, imarethane, tabhane ve hamam gibi yapılar; ayrıca Cerrah Mehmed Paşa Hamamı'nın planı, işetilmesi gibi noktalar
147			237-247	Dünkü ve İstanbul Bugünkü (Osman Nuri)	İstanbul'un eski çağdan itibaren tarihi, şehrin kuruluşu, nüfusunun gelişimi, şehirdeki önemli ve resmi binalar, sanat ve ticaret merkezleri
148			270-272	Rodos (V. A.)	Rodos'un fethi ve adadaki Türk izleri (camiler, Türk mahallesi, Türk kalesi, Türk çarşısı, çeşmeler), adadaki parke yollar, karanlık taş evler, kahve, nargile kültürü, "Açık Çarşılar", "Vilayet Konağı" ve "Hotel des Rodes" vd.
149	115-116-117	Mart-Nisan-Mayıs 1934	353-364	Dünkü ve İstanbul	İstanbul'daki ekonomik faaliyetler (ticaret ve esnaf), sosyal ve sağlıkla ilgili kuruluşlar (hastaneler, dispanserler, eczaneler, bakımevleri, kreşler, doğum evleri, süt damlası ve mektepler), müzeler (Topkapı Sarayı Müzesi, Askeri ve Deniz müzelerinin aralarında abulunduğu on müze)
150			382-386	İstanbul Müzeleri	İstanbul'daki tarihi abidelere ve müzeler (Topkapı Sarayı, Roma-Bizans Müzesi, Çinili Köşk, Eski Şark Eserleri Müzesi ve bu müzelerde sergilenen eserler)
151	118-119-120	Haziran-Temmuz-Ağustos 1934	489-494	Umumi Hamamlar (V. A.)	Türkiye'nin genelinde açık havuzlara olan ilginin artması ve yaygınlaşması (En iyi açık havuzun Ankara'daki "Karadeniz" havuzu olduğu)
152	121-122	Eylül-Teşrinievvel 1934	106-112	Kadıköy Tramvayları	Çamlıca eteklerinden Üsküdar-Haydarpaşa kıyılarına kadar uzayan tek yollu tramvay şebekesinin Kadıköy'den Bostancı'ya kadar hizmet vermesi
153	123-124	Teşrinisani-Kanunievvel/Kasım-Aralık 1934	138-139	Yurdumuzda Seyyahlar (Selim Nüzhet)	İlk Fransız, İtalyan ve İngiliz turistler
154	127-128	Mart-Nisan 1935	375-377	Bizans Saraylarından Kalma Mozayikler (Kemal Ragıp)	İstanbul'daki Bizans mozaikleri

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
155	135-136	Teşrinisani-Kanunievvel/Kasım-Aralık 1935	74-78	İstanbul Şehrine Ait Eski Manzaralar	Eski İstanbul resimleri (1839'da Unkapanı Köprüsü, Beylerbeyi Sırtlarından Boğazın Görünüşü vs.)
156	139-140	Mart-Nisan 1936	217-226	Umumi Banyolar (M. Kenan)	Havuzların durumu
157	141-142	Mayıs-Haziran 1936	286-296	Bizans Esrarı	İstanbul'un mimarisi ve Bizans
158	143-144	Temmuz-Ağustos 1936	345-358	İstanbul Yangınları (Halit Bayrı)	İstanbul yangınları ve İstanbul'da ilk "İtfaiye Teşkilatı" ve "Bahriye İtfaiye Teşkilatı"
159	147-148	Teşrinisani-Kanunievvel/Kasım-Aralık 1936	508-520	Yüzme Havuzları Hakkında Bazı Notlar (M. Kenan)	Berlin, Viyana, Baden, Bristol gibi Avrupa şehirlerindeki yüzme havuzları ve havuzların gece aydınlatılması
160	149-153	Mayıs 1937	556-559	Ayasofya (Mühendis İbrahim)	Ayasofya'nın tarihi, mimarisi ve mozaikleri özellikleri
161			603-608	Ayasofya Mozaikleri (Mühendis İbrahim Ostrova)	Ayasofya'daki mozaikler ve mevcut durumu
162	158-159	Teşrinievvel-Teşrinisani/Ekim-Kasım 1937	682-688	İstanbul (İstanbul Valisi ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ)	Seyahat ve psikoloji bakımından İstanbul'un önemi, İstanbul'un şehirleşme evreleri ve İstanbul'daki önemli eserler
163	160-162	Kanunievvel/Aralık 1937-Kanunisani/Ocak-Şubat 1938	734-738	İngiltere'de Yol Kanunu (Nakleden Vedat Abut)	İngiltere'de yaya, motorlu taşıt kullananlar yahut bisikletliler için yol talimatnamesi ve içeriği
164	163-165	Mayıs 1938	782-798	İstanbul'un Nazım Planını İzah Eden Rapor	Şehrin, yeni nazım planına göre düzenlenmesi (çarşı, köprüler, sanayi, Sarayburnu, Büyük Cumhuriyet meydanı, Haliç tarafındaki kale duvarları, yollar, seyahat işleri vs.)
165			799-801	Eminönü Meydanı Genişliyor	Eminönü Meydanı'nın genişletilme çalışmaları
166	166-168	Ağustos 1938	861-863	Şehrimizde İmar Faaliyeti İhale Edilen Yollar	İstanbul tarafında yapılacak yeni yollar (Bahçekapı Caddesi, Şehinşah Pehlevi Caddesi vs.), Beyoğlu tarafında yapılacak yollar (Tozkoparan Caddesi, Hammalbaş Caddesi vs.)
167	169-170	Teşrinisani/Kasım 1938	905-907	Bayram Günlerinde İstanbul	Cumhuriyet'in 15. yıl dönümü kutlamaları hazırlıkları ve bayram esnasında İstanbul'un görünümü
168			907-911	Cumhuriyet Devrinde İstanbul'da Yapılan Mühim İşler	Terkos suyu, köprüler (Atatürk köprüsü inşaatı vd.) Üsküdar ve Beşiktaş'ta açılan çocuk bakım evleri

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
169	172-173	Kanunievvel/Aralık 1938- Kanunisani/Ocak 1939	18	Tramvay ve Tünel Şirketleri Satın Alındı (Nafia Vekili Ali Çetinkaya)	Tramvay ve tüne şirketlerinin satın alınıp 1 Mart 1939 tarihinden itibaren hükümet tarafından işletilmeye başlanması
170	176-177	Temmuz-Ağustos 1939	111-121	Değişen İstanbul	Taksim Meydanı, Dolmabahçe-Kabataş arası değişim ve güzelleşme
171			122-128	Halka Bedava Plaj	Belediyenin Salacak'taki plajı (Az bir ücretle girilebilmesi, halka açık olması, geceleri kullanımı için aydınlatmanın bulunması ve halk bandosunun plajda konser vermesi)
172			160-161	Büyükkada Suya Kavuştu	Büyükkada'nın su sorununun giderilmesi
173	178-179	Eylül- Teşrinievvel/Ekim- Teşrinisani/Kasım 1939	183-214	Vali ve Belediye Reisinin Nutku	İstanbul Valisi ve Belediye Başkanı Lütfi Kırdar'ın senelik mesai raporu (Hesap işleri, borçlar, kanal, köprü, Eminönü, Taksim, Aksaray refüjleri, bahçeler, yeşil alanlar, halk gazinoları ile plajlar gibi imar ve inşaat çalışmaları, temizlik işleri, kültürel faaliyetler vd.)
174			215-216	İstanbul Limanı ve Ehemmiyeti	Haliç (Altınboynuz), Galata Limanı, Karaköy ve Atatürk köprüleri, vd.
175	182	Temmuz 1940	55-56	İnönü Stadı'nın Temeli Atıldı (Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar)	İstanbul Dolmabahçe'de modern bir stat inşası
176			77-82	İstanbul'da Seyrüsefer Meselesi	İstanbul'un trafik sorunu ve sorunun çözümü için Amerikan trafik talimatnamelerinin gözden geçirildiği
177			94-98	Turizme Dair	Doğu'nun Batılılar için turistik açıdan önemi ve İstanbul Belediyesi tarafından bir turizm şubesi oluşturulması
178	183-184	Ağustos- Eylül 1939	131-132	Yol İnşaatı	İstanbul Belediyesi çeşitli yol çalışmaları (Kadıköy'de Mühürdar Caddesi, Eminönü'nde Ebusuud vd. sokaklar, reflüjler; Fatih'te Fatih ve Edirnekapı Caddesi, Eminönü'nde Laleli Caddesi, Beyoğlu'nda Taksim)
179			136	Turist Başka Yerlerde Rast Gelinmeyen Şeyler Arar (B. Felek)	İstanbul'da turist çekmede efsanelerin rolü (Ayasofya'daki "Terler Direk", Konstantin'in Kızının Kabri, Kapalı Kapı vb.)

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
180			146-147	Taksim Belediye Gazinosu	İstanbul'un en büyük, en rahat gazinosu Taksim Gazinosu'nun inşası, Taksim Kışlası'nın yıktırılması ve Taksim-Harbiye çevresinin yepyeni bir görünüme kavuşması
181			157-159	İstanbul'da Bir Moğol Kilisesi (İbrahim)	Çarşamba'da Kiremitçi Mahallesi'nde Firketeci Sokağı'nın başındaki "Kanlı Kilise" şöhretini taşıyan Moğol Kilisesi
182	185	Teşrinievvel/Ekim 1941	166-167	Abbasağa Parkı Açıldı (Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar)	Beşiktaş'ın üstünde Abbasağa Mahallesi'nde viran bir mezarlığın yerine kurulan Abbasağa Parkı'nın açılış merasiminin Preveze zaferinin yıl dönümüne isabet eden 27 Eylül'de gerçekleştirilmesi
183			174-176	Ayasofya ve Mozaikleri (Fuat Samih)	Ayasofya mozaikleri
184			181-182	İstanbul Kasırları (İbrahim)	İstanbul kasırları (Gülhane ile İsmakiye kasırları, Mermer ile İncili köşkler) vs.
185			183-184	Koska Yolu Açılırken (Dr. N. D.)	Bayezid Meydanı ile Laleli Bulvarını birbirine bağlayan Koska yolu yokusunun ilerleyen tarihlerde genişletilmesi, Bayezid Hamamı
186	186	Teşrinisani/Kasım 1941	222-223	İstanbul'un Hazinesi, Kariye Cami ve Mozaikleri	Kariye Camisi ve mozaikleri
187			224	Turizm Davası İçin Bu Günden Tedbirler Almalıyız! (Murad Sertoğlu)	Turizm meselesine ağırlık verilmesi (Taksim Meydanı'nın açılması, Eminönü'nün mezbelelikten kurtulması, abidelerin meydana çıkarılması, müze açılması vb.)
188	187-188	Nisan 1941	232-233	İstanbul Hamamları (İbrahim)	İstanbul sur içi ve dışındaki hamamlar
189			239-241	Mumyalar Diyarı: Mısır! (M. K.)	Mumya diyarı Mısır (Kahire Müzesi mumya koleksiyonu vs.)
190			246	Üsküdar kazasında 10 yıllık imar faaliyeti	Üsküdar'daki imar faaliyetleri
191			247-248	Beyoğlu'nun Nazım Planında Neler Var?	Mecidiyeköy'ün yeni planı vd.
192			249-255	Kariye Camii (Hora Manastırı) (İbrahim Ostrova)	Kariye Camisi tarihi ve özellikleri
193	189-190	Mayıs-Haziran 1941	265-266	İstanbul Müzeleri (H. Dalkılıç)	Aya İrini Kilisesi, Topkapı Sarayı, vb.
194			272-274	İstanbul Mesireleri (Rıza Çavdarlı)	"Paşa Yalısı", "Beşiktaş Bahçesi", "Beşiktaş Kazancıoğlu Parkı" vb.
195			275-277	İstanbul Mesireleri (Sermed Muhtar Alus)	II. Abdülhamit devrinin gezinti yerleri (Kağıthane vs.)

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
210			5-6	Yeni Açılan Unkapanı ve Yenikapı Güzergahı (İbrahim Hakkı)	Gazanfer Ağa Medresesinin önünde çukurdaki çeşmeleri tarihin "Kırkçeşme" olarak adlandırdığı vs.
211	195	Teşrinisani/Kasım 1941	4-7	Yeni Açılan Unkapanı ve Yenikapı Güzergahı (İbrahim Hakkı)	Atatürk Bulvarının Türk sanat abidesi olan ve şimdiye kadar kıymeti anlaşılamayan Çinili Hamamı ortaya çıkardığı
212			8-9	İstanbul'un Eski Pazar Yerleri (Sermed Muhtar Alus)	Fatih civarında At Pazarı, Cerrahpaşa ilerisinde Avret Pazarı, Cuma Pazarı vb.
213			10-16	İnönü Stadyumu (Ahmet İhsan)	Taksim, Fenerbahçe statlarının ihtiyaca cevap vermemesi üzerine İnönü Stadyumu'nun açıldığı
214	196	Kanunievvel/Aralık 1941	8-10	Yeni Açılan Unkapanı ve Yenikapı Güzergahı (İbrahim Hakkı)	Atatürk Bulvarının güzergahının birçok kıymetli eseri gün yüzüne çıkarması (Hoca Teberrük Cami, Şebisafa Hatun Camisi vb.)
215			14-15	Fatih Heykeli ve İstanbul (Hamid Refik)	Her büyük şehrin Berlin, Paris, Roma vb. kendi fatihi adına heykel dikmesinin adet olduğu
216	197	Kanunisani/Ocak 1942	3	İstanbul'un Güzelliği (H. M. Dalkılıç)	İstanbul'un Rio de Janerio ile kıyaslanması
217			5	Yeni Hipodrom (Bürhanettin Ali Moral)	İstanbul'da yakın zamanda bir hipodromun inşasına başlanacağı
218			6	Dolmabahçe Sarayı (F. S. İ.)	Dolmabahçe Sarayı (İnşası, iç-dış yapısı, dekorları vs.)
219			7	Tarihte Ok Meydanı (Halil N. Ertüz)	Ok Meydanı (en eski Türk stadyumu)
220			8-12	Yeni Açılan Unkapanı ve Yenikapı Güzergahı (İbrahim Hakkı)	Yolun ortaya çıkardığı tarihi eserler, İstanbul'un ilk kadısı ve belediye reisi Hızır Bey Çelebi'nin anıtı vb.
221			13	İstanbul Sahrınçları (F. S. İ.)	Yerebatan, Binbirdirek, Çukurbostan, Arkadiüs, Modset Sahrıncı, Teodez sarnıçları
222			16	Çinili Köşk (F. S. İ.)	Çinili Köşk (Tarihi ve müzeye çevrişi)
223	198	Şubat 1942	4-7	Yeni Açılan Unkapanı ve Yenikapı Güzergahı Atatürk Bulvarı Birçok Tarih Yادigarlarını Ortaya Çıkartıyor. (İ. H. Atis)	Güzergahın açılışında Unkapanındaki Azaplar Hamamı ile Azizler Cami'nin feda edildiği
224			8	İstanbul'un Kapıları ve Surları (Fuat Samih)	İstanbul kapı ve surları hakkında bilgi

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
196			282-284	Hora Manastırı, Kariye Camindeki Mozaik ve Freskler (İbrahim Ostrova)	Kariye Camisindeki mozaik ve freskler
197	191	Temmuz 1941	295-300	İstanbul Mesireleri (Rıza Çavdarlı) (Sermed Muhtar Alus)	Göksu, Kandilli vs.
198			301-302	Yeni Yapılacak Kahveler	Çamlıca ve Bayezid'de birer şark kahvesi yapılması
199	192	Ağustos 1941	313	İstanbul Şehrinin İmar Planı Yapılırken (Rifat Türegün)	İstanbul'un imar planı yapılırken uluslararası tekniklerin dikkate alınması vs.
200			315	Yeni Açılan Unkapanı ve Yenikapı Güzergahı (İbrahim Hakkı)	Atatürk Bulvarının asıl ve tarihi İstanbul'u daha kısa bir yoldan Beyoğlu'na bağlayacağı
201			318-323	İstanbul Mesireleri (Rıza Çavdarlı) (Sermed Muhtar Alus)	Mesirelerin tarihi seyri
202			324-325	İstanbul'un İmarında Eski Eserler Meselesi (Sabahattin Aygen)	Şehrin imarı sırasında Belediye'nin karşılaştığı en büyük sorunun eski eserler meselesi olduğu
203			331-333	İstanbul Müzeleri (H. Dalkılıç)	"Askeri Müze"de sergilenen eserler
204			334-337	İstanbul'un Hazinesi, Kariye Camii Mozaiklerinden (Fuat Samih)	Mozaiklerdeki şekiller ve anlamları
205	193	Eylül 1941	3-4	Eski İstanbul'un Eski Belediye Bahçeleri (Sermed Muhtar Alus)	Taksim, Tepebaşı, Sultanahmet, Bakırköy ve Tophanelioğlu'ndaki bahçeler
206			6	İstanbul'un Güzide Olan Bir Sayfesi Yakacak (Arif Ahıskal)	Aydos dağının eteklerinde 400 evi bulunan ve daimî sakinleri 1500 kadar olan Yakacak (köyü)
207			9-12	İstanbul'un Hazinesi, Kariye Camii Mozaiklerinden (Fuat Samih)	Meryem'in vefatını gösteren Dormition de la Vierge tablosu
208			14-15	Topkapı Müzesi (H. M. Dalkılıç)	Topkapı Sarayı (tarihi, müzeye dönüşmesi, içinde bulunan eserler)
209	194	Teşrinievvel/Ekim 1941	3	Kadıköy'ün İmarı (Rahmi Yağız)	Kadıköy'ün Cumhuriyet'e kadar var olan kötü durumundan kurtartılmak istendiği

Ek 1. Belediye Mecmuasında Çıkan Turizme Dair Haber Başlıkları ve İçerikleri (Devam)

Sıra No	Sayı	Tarih	Sayfa	Haber Başlığı (Yazar)	Haber İçeriği
225	199	Mart 1942	6-10	Eski İstanbul kıyıları nasıldı? (Reşat Ekrem Koçu)	Bostancıbaşı defterleri ve bu defterlerden Eski İstanbul'a dair elde edilebilecek veriler
226			11	İstanbul ve Yeşillik (Fuat Samih)	Şehrin mesire alanları
227			17-20	Boğaziçi Yalıları (B. Ziya Erdem)	Boğaziçi yalıları
228			21	Bir Ecnebi Kadın Muharriri (Fransız Edibesi La Maarkiz de Laubespine) Göziyle Eski İstanbul (Reşat Ekrem Koçu)	Beyoğlu, Galata vs.
229			28	İstanbul'un Hisarları (F. S. İ.)	Rumeli Hisarı vd. (Tarih)
230			32	Yıldız Bahçeleri Bu Sene Halka Açılacak	İstanbul Belediyesine bırakılan yerin halka açılacağı, geniş, güzel bir park ve nebatat ve hayvanat bahçesi sahip olacağı ve içerisine boğazi baştanbaşa gören bir gazino inşa edileceği

Murat HANILÇE

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliği Bölümü'nden mezun oldu (1996). Yüksek lisans derecesini Yakınçağ Tarihi dalında (2009), doktora derecesini Yeniçağ Tarihi dalında Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde aldı (2014). Bayburt Üniversitesi'nde okutman olarak çalışmaya başladı (2009). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'ne öğretim görevlisi olarak atandı (2010). Doçentlik unvanını Yakınçağ Tarihi alanında aldı (2019). Hâlen Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde görev yapmaktadır. Temel çalışma alanları; kent tarihi, Osmanlı tarihi, Avrupa tarihi, ulaşım ve haberleşme tarihi, seyahatler ve seyahatnamelerdir.

Emine ÇELİKKUT

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden mezun oldu (2017). Yüksek Lisans derecesini Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yakınçağ Tarihi Anabilim Dalı'nda aldı (2019). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı'nda doktora eğitimine devam etmektedir (2021/-). Hâlen Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde Araştırma Görevlisi olarak görev yapmaktadır. Temel çalışma alanları; Osmanlı tarihi, yenileşme dönemi, Osmanlı memurlarının biyografileridir.